

1968 Ben

Tegenstellingen kunnen meestal niet met elkaar overweg of zijn niet met elkaar te combineren, zoals water en vuur, dag en nacht, David en Goliath, raak en mis, dood en leven, toekomst en verleden, maar er zijn uitzonderingen. In dat soort gevallen is dat af te leiden uit duo's, die compleet elkaars tegenpolen zijn, maar ondanks dat toch bij elkaar horen en zelfs nog goed met elkaar kunnen samenwerken. Stan Laurel & Oliver Hardy, Asterix & Obelix en Bassie & Adriaan zijn daar mooie voorbeelden van. Allemaal tegenstellingen die een grappig effect geven, meestal in de uitvoering als de grote en de kleine, de slimme en de domme of de dikke en de dunne. De eerste film die ik overigens van het beroemde duo Laurel & Hardy zag, was in 1968 in de Luxor bioscoop in de van der Horststraat in Maassluis. Ondanks dat het een klein theater was, had het een heus balkon. Je betaalde daar wel wat meer voor om boven te mogen zitten. Bij de bar haalde ik altijd een flesje Polar limonade en een zakje chips, waarin een los zakje zout zat om zelf te kunnen doseren. De zwart-wit films van het komische duo waren kort en dienden dan ook als voorfilm. De Hoofdfilm was meestal een kleurenfilm van Roy Rogers of Louis de Funès. Thuis hadden we nog steeds een Philips zwart-wit televisietoestel en was zo'n bioscoopfilm in kleur een extra belevenis. Nadat in begin van 1968 de eerste tv uitzendingen in kleur waren gestart, stond in de etalage van firma Stigter op winkelcentrum Palet in Maassluis-Oost al spelend de eerste kleurentelevisie te pronken. Brutaal drong ik mij tussen alle mensen door naar voren en met mijn neus tegen de etalageruit zag ik voor het eerst een aflevering van The Thunderbirds. De gekleurde poppen leken net echt en waande ik mij in een fantasiewereld en heb nooit opgemerkt dat er aan de poppen flinterdunne draadjes hingen, die door mensen, buiten beeld, werden bespeeld. Het was een fantastische ervaring en droomde weg bij het idee dat wij thuis ook zo'n modern kleuren toestel zouden krijgen. Maar dat zat er voorlopig nog niet in en deed ik mijzelf regelmatig een plezier met een bezoek aan de bioscoop, onderaan de Zuiddijk, om te genieten van met name het voorprogramma, verzorgd door een korte film van het komische duo.

Zelf ben ik ook ooit een onderdeel geweest van zo'n tegenstelling als de dikke en de dunne, maar dan ook op alle vlakken doorgevoerd en de uitwerking had net zo'n positief effect als bij de beroemde duo's, vriendschap. Op de lagere school raakte ik in 1968 in de vijfde klas bevriend met Ben. Terwijl ik nog rondliep in een korte broek en op plastic sandalen, ervoer ik door hem ongemerkt nieuwe aspecten van het leven en stond ik op de drempel van mijn tienerjaren. Ondanks dat Ben en ik vrijwel elkaars tegenpolen waren, hadden we een intense vriendschap. Ben was een knappe gozer met lang bruin haar, een mooie gelaatstint en terecht geliefd bij de meisjes. Daarentegen had ik kort felrood haar met een huidskleur zo wit als een doek en geen meisje zag mij staan. Ben woonde in een koopwoning en ik in een flat drie hoog achter. De vader van Ben rookte pijp, liep in een strak pak en had een splinternieuwe bruine Renault 16 voor de deur. Mijn vader werkte in de continudienst op een fabriek, rookte shag en ergens in de straat stond zijn aftandse Trabant in de kleur Oostblok Beige. Overigens zou ik nu een moord doen om een Trabant te mogen bezitten. In een opstel in de 6e klas over beroepskeuze gaf Ben aan dat hij later boswachter wilde worden. Ik had werkelijk geen idee en opperde bankdirecteur. Al snel kwam ik er achter dat Ben op jongens viel terwijl ik nog nooit van het begrip homo had gehoord en zelf alleen maar geïnteresseerd begon te raken in meisjes. Ik voelde het gewoon aan m'n hormonen, die als kikkervisjes door mijn hele lijf zwommen en een uitweg naar buiten zochten. Ongetwijfeld gold dat natuurlijk ook voor Ben. Knuffelen deed hij dan ook maar al te graag en ik wist niet beter dat het hoorde bij een hechte vriendschap. Ondanks dat ik het best wel gênant vond dat hij z'n

hand wel eens op een plek legde waar je het normaal niet zou verwachten en ook niet echt zou willen. Mijn andere vriendje Rob kon daar over meepraten en had dezelfde ervaring met Ben gehad op een feestje in Vlaardingen. Ben heeft nooit tegen mij gezegd dat hij homo was en kwam het ook nooit ter sprake. Waarschijnlijk kende hij het begrip ook niet en vond het vanzelfsprekend dat hij zo in z'n vel zat. We waren tenslotte nog maar pubers van twaalf jaar oud. Ondanks dat wij even oud waren, was Ben veel verder in zijn ontwikkeling en een stuk volwassener. Ik leerde veel van hem en keek daarom erg tegen hem op. Hij had zonder twijfel de basis gelegd van mijn ontwikkeling, want deze was veel sterker dan de invloeden waarmee ik elders werd geconfronteerd. Op de momenten dat wij samen waren merkte ik daar niets van, maar ik realiseerde dat pas op latere leeftijd. Toen ik zestien jaar werd openbaarde dat zich voor het eerst en zou in de loop der jaren alleen maar duidelijker worden. Zonder amoureuze gevoelens hield ik echt van Ben en genoot altijd van de momenten dat we bij elkaar waren. Hij zette op zijn kamer, die vol stond met planten en bezaaid met kussens op de grond, altijd kamillethee als ik langs kwam. Toen ik in 1974 met mijn ouders voor de derde keer naar mijn oma ging in de stad Pyatigorsk in Rusland, nam ik voor hem een mooie zilverkleurige samowar mee. Een soort ketel met een kraantje en binnenin een element wat diende als waterkoker om thee mee te zetten. Het was een heel gesleep, maar ik had het graag voor hem over. Hij was er dan ook erg blij mee en het oogde geweldig op zijn kamer, echt iets voor hem. Ben was een op en top hippie en ik zat op voetballen, mijn kamer hing vol met posters van voetbalteams en ik probeerde tevergeefs stoer te zijn en had al mijn eerste biertje gedronken. Ondanks alle tegenstellingen waren we hele goede vrienden en zagen we elkaar elke dag. Naast thee drinken en het houden van planten, hadden we nog één ding gemeen. We waren beiden fan van de progressieve rockband Yes. Op de middelbare school Westland-Zuid in Vlaardingen vormden Ben, Rob en ik een mooi trio en genoten wij van de jaren zeventig. Na de HAVO verloor ik Ben echter uit het oog, terwijl ik nu nog steeds bevriend ben met Rob. Vele jaren later zijn we nog op zoek geweest naar onze mooie jongen omdat wij wel benieuwd waren wat er van hem was geworden. Na een lange zoektocht vond Rob in 2016 helaas een overlijdensbericht in de krant. We waren te laat, Ben was overleden aan kanker. Met de gegevens uit de advertentie heb ik nog via email contact gezocht met de man van Ben om te vragen of onze Ben ook zijn Ben was. Bij de bevestigende reply zat een recente foto van Ben. Rob en ik schrokken daarvan, want hij was onherkenbaar getransformeerd van hippie in een onvervalste 'bal', een heer op stand. Hij schreef ook dat Ben vlak voordat hij de strijd moest opgeven een afscheidstournee door Maassluis had gemaakt. Langs zijn geliefde plekken uit zijn jeugd. Met een brok in de keel vernam ik dat daar ook de Jongkindstraat toe behoorde waar ik destijds in een flat woonde. 'kijk, daar drie hoog achter woonde mijn vriendje Ron,' had hij vol trots gezegd. Op de crematie hoorde ik ook dat hij bibliothecaris was geweest, graag naar Bach luisterde en wel een wijntje lustte. Tussen alle rouwenden realiseerde ik mij dat onze tegenpolen waren omgedraaid als een antipode en had ik mij de laatste dertig jaar ontwikkeld tot een kamillethee drinkende vegetariër. Gelukkig geen bankdirecteur geworden, geen wijndrinker, maar muzikant, componist, filmmaker en schrijver met een grote liefde voor dier en natuur. Alleen mijn haar, inmiddels grijs geworden, is nog steeds kort, ik luister nog steeds naar de rockband Yes en ben nog steeds hetero.